

ENTERRAMENT DEL G. ÀNGEL GÁRATE
Homilia del P. Abat Josep M. Soler
28 d'agost de 2019
Lm 3, 12-26; 1C 15, 20-24.25-28; Mc 15, 33-39; 16, 1-6

És migdia i en canvi tot és fosc. I se sent un gran crit. És Jesús que dalt la creu exclama: *Elohi, Elohi. Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?* I poc després, encara enmig de la foscor, se sent un altre gran crit de Jesús. I expira. És la desolació de la mort; d'una mort màximament cruel com la de creu. Cruel i injusta. Amb els dos grans crits Jesús expressa que assumeix tot el clam de dolor de la humanitat, la d'abans, la d'ara i la del futur. Clavat en creu i amb el cap inclinat, sembla vençut pel suplici terrible i per la fosca, no pas per la fosca que s'havia estès *per tota la terra*, sinó per la fosca interior que li fa experimentar l'abandó de Déu. Tot és desfeta, absurd de la mort d'un innocent condemnat a la pena capital.

Però aquesta mort, germans i germanes, no és com la d'altres ajusticiats. Té quelcom d'extraordinari: *La cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix*, deia l'evangelista El lloc més sant del temple de Jerusalem, tancat per una cortina, on només el Gran Sacerdot podia entrar una vegada a l'any, queda obert. La cortina esquinçada indica que tota la humanitat té lliure entrada vers Déu. La mort de Jesús venç la mort i obre l'accés al Déu transcendent, ens dóna entrada a la comunió amb el Pare. A més, enmig de la fosca, el centurió romà que havia contemplat la mort de Jesús i havia sentit el seus dos crits, donà un testimoniatge lluminós: *és veritat, aquest home era Fill de Déu*. La desfeta i l'absurditat d'aquella crucifixió l'han portat a descobrir la identitat profunda de Jesús i a fer una afirmació de fe.

El fragmento evangélico que acabamos de proclamar constituye el núcleo del misterio pascual de Jesucristo. Su resurrección, proclamada en la segunda parte del evangelio, ilumina la historia de oscuridad que nos ha narrado la primera parte. No se trata solo de una crucifixión, de dos gritos y de una muerte. Porque del interior de este drama nace la vida para el mundo. Como decía san Pablo en la segunda lectura, Cristo ha sido el primero en resucitar y después, a su momento, resucitarán todos los que son de Cristo, los que por la fe y el bautismo le hemos dejado entrar en nuestras vidas y hemos sido incorporados a él.

La mort té sempre la dimensió de fosca, d'absurd, de desfeta. El cos queda sense vida i els afanys pels quals un ha lluitat s'esvaeixen. Com si res no tingués sentit, com si tot s'acabés. Però no és pas així. El deixeble de Jesús sap que ell ha compartit la mort i que la mort no és la desfeta total de la persona. És l'accés cap al Pare, si la vivim units al Crist. O si més no, si mentre hem tingut consciència hem treballat per restar units a ell.

És el cas del nostre G. Angel que ara acompanyem entorn de l'altar del Senyor per celebrar l'eucaristia en sufragi seu amb l'esperança posada en l'amor misericordiós de Déu i en la voluntat ferma que el G. Angel tingué de mantenir-se unit al Crist com a cristià i com a monjo. Ell de ben jove es va donar al Senyor i ara el confiem a la gràcia que ve del misteri pasqual perquè pugui viure per sempre *amb Crist*. En la seva vellesa repetia amb joia "Me gusta la vida de monje".

*El Hno. Angel (Julián, de nombre de pila) Gárate Pérez, había nacido en Tejada, provincia i archidiócesis de Burgos el año 1928. Cuando tenía dos meses, su madre había quedado viuda y con los cinco hijos que tenía se trasladó a Canales de la Sierra, en la Rioja Alta, que era el pueblo de ella. La localidad está al pie de la Sierra de la Demanda, donde se encuentra el monasterio y el santuario mariano de Valvanera. El futuro Angel, entró muy joven en este monasterio de Santa Maria de Valvanera,

patrona de la Rioja. Profesó temporalmente en 1945; según el uso de la época, hizo la profesión perpetua en 1951 y la solemne en 1968. Del 1947 al 1948 estuvo aquí, en Montserrat, donde colaboró en las tareas de la sacristía y vivió las fiestas de la entronización de la Virgen montserratina; lo recordaba con afecto. De vuelta a su monasterio de profesión, fue responsable de la huerta, de la central hidroeléctrica, de los coches, del taller de reparaciones, de la bodega, etc. Trabajó, también, en la apicultura, tan tradicional en Valvanera. El mismo decía que no valía para los estudios. Pero era un hombre muy trabajador, con un gran sentido práctico, muy competente en las técnicas de su trabajo, humilde, discreto, eficaz y con un fino sentido del humor. Era sensato al opinar sobre cosas y personas. Durante algunos años fue subprior de la comunidad. Muy amante de la naturaleza, le gustaba pasear por los bosques y los montes del entorno del monasterio y subir al pico de San Lorenzo. Amante del oficio divino y devoto de la Virgen, cada día rezaba el rosario unido a ella. Durante más de 70 años ha vivido su vida monástica en Valvanera bajo el amparo de la Virgen Patrona de la Rioja. Su cuerpo fuerte hasta bien entrados los 80 años, comenzó a debilitarse y su memoria empezó paulatinamente a deteriorarse. Después de algunos ingresos hospitalarios en la Rioja, y para que pudiera recibir unos buenos cuidados sanitarios sin dejar el ámbito monástico benedictino, hace unos tres años pasó a la enfermería de nuestro monasterio que está bien preparada para atender este tipo de situaciones. Y posteriormente, ante la perspectiva de la supresión del monasterio de Valvanera como casa benedictina, fue admitido como monje de nuestra comunidad. En los últimos días junto a su lecho, ha estado una imagen de Santa María de Valvanera iluminada constantemente por una lamparilla, en una oración silenciosa para que la Santa Imagen que le había acompañado desde sus primeros pasos monásticos, acompañara ahora el término de su vida terrena.*

En la professió, bé que expressant-ho d'una altra manera, s'havia fet seves les paraules de la primera lectura: *La meva part és el Senyor i per això espero en ell*. En tota la seva vida, hi va esperar, sabent que *el Senyor és bo amb els qui hi confien, amb tots aquells que el cerquen*. També hi ha confiat en la malaltia. Ell tant actiu i servicial com havia estat, es va veure impossibilitat de fer tota mena de treball. Però estic segur que, en aquests darrers anys, en els quals la consciència de la realitat ha anat minvant moltíssim en ell, ha continuat esperant silenciosament la salvació que Déu li oferia, creient fermament que *l'amor del Senyor és nou cada matí*.

Demanem que ho sigui també ara; que li siguin perdonades les seves faltes i en desvetllar-se a la vida nova més enllà del llindar de la mort, experimenti la novetat de l'amor de Déu; i Santa Maria, a qui va estimar tendrament des de Valvanera i des de Montserrat, giri cap a ell els seus ulls misericordiosos i li mostri Jesús, el fruit beneït del seu ventre, tal com ell havia demanat insistentment cada dia en la seva pregària.